

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Viite Lausuntopyyntö MMM 018:00/2017, 28.8.2020

Lausunto luonnoksesta laiksi ruokahallinnon tietovarannosta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että kokonaan uuden lain säätäminen ruokahallinnon tietovarannosta on tärkeä uudistus, jonka avulla on mahdollisuus yksinkertaistaa ja selkeyttää nykyisen sääntelyn varsin monimutkaista kokonaisuutta. Erityisen hyvänä aluehallintovirasto pitää muutosta, jonka mukaan rekisterikokonaisuus määriteltäisiin viranomaistehtävien pohjalta.

Yleistä luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Keskitetyn tietovarannon olennaisimpia hyötyjä ovat yksinkertaisempi tietojen säilyttämisen (arkistointi) ja jakamisen (tietopyynnöt) hallinta. Lisäksi, jos yhtenäisempi ruokahallinnon tietovaranto johtaisi siihen, että samaa asiaa koskeva tieto kerättäisiin ja tallennettaisiin järjestelmään vain kerran, olisi todennäköisempää, että järjestelmässä oleva tieto olisi sekä oikeaa että ajantasaista.

Vaikka rekisterinpitäjällä on EU:n tietosuoja-asetuksen mukaan vastuu epätarkkojen ja virheellisten tietojen oikaisemisesta ja viivytyksettömästä poistamisesta, käytännössä joissain maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan alaisissa rekistereissä, esimerkiksi eläintenpitäjärekisterissä, on tosiasiallisesti huomattava määrä vanhentunutta ja virheellistä tietoa. Ehdotettuun tietovarantoon tallennettavan tiedon eheyden varmistamiseksi tulisi säätää hallinnollisista pakkokeinoista, joita voidaan kohdistaa tietojen keräämiseen ja seuraamuksista, jos tietoja ei anneta tai ne ovat virheellisiä tai valheellisia. Jäljempänä mainitussa tapauksessa voitaisiin käyttää viittaussäännöstä rikoslakiin (RL 16:7).

Jos seuraamuksista tietovarannon eheyden laiminlyönnestä ei säädetä, riskinä on, että tietovaranto päätty sisältämään vanhentunutta ja virheellistä tietoa, eikä tietovarantoa voida käyttää tehokkaasti. Esimerkiksi eläintenpitäjärekisteriä ei luotettavasti voi käyttää valvonnan suunnitteluun ja kohdentamiseen vaan ennemmin vain uusien toimijoiden rekisteröintiin.

Yksityiskohtaiset huomiot

Luonnoksen kohdassa 4.2.2 esitetään että vaikka tietopyyntöjen määrä voisi, jopa merkittävästi, lisääntyä, ehdotetulla lailla ei olisi vaikutuksia kuntien talouteen. Aluehallintovirasto katsoo, että tietopyyntöihin vastaaminen on omiaan jopa merkittävästi lisäämään kuntien hallinnon viranhaltijoiden työtä ja siten omiaan kasvattamaan hallinnollisen työn kuluja. Erityisesti silloin, kun tietopyyntöjen yhteydessä joudutaan arvioimaan

LÄNSI- JA SISÄ- SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
Postiosoite: PL 200, 65101 Vaasa

puh. 0295 018 450
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi/lansi

Vaasan päätoimipaikka
Wolffintie 35

Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

annettavien tietojen salassapitoa ja mahdollisesti antamaan asiassa valituskelpoisia päätöksiä, laajamittaiset tietopyynnöt aiheuttavat huomattavan määrän eri viranhaltijoita koskevaa hallinnollista työtä.

Ehdotetun lain 4.1 §:ssä yhteisrekisterinpitäjäksi luetellaan muiden ohella kunnaneläinlääkäri, joka on ainoa yksilöity henkilöviranomainen. Saman pykälän 3 momentin mukaan kaikki viranomaiset, myös samantarvoisesti vastaavat käsittelyvastuullaan olevan tiedon eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä ja tietojen luovuttamisesta. Aluehallintovirasto katsoo, että erityisesti tiedon suojaamisen ja säilyttämisen osalta henkilöviranomaiselle asetettu vastuu vaikuttaa epäsuhtaiselta ja kohtuuttomalta.

Ehdotetun lain 5.2 §:ssä säädettäisiin muun muassa, että henkilötietoja voivat käyttää muuta kuin sitä alkuperäistä tarkoitusta varten, johon tiedot on kerätty, ainoastaan rekisterinpitäjä ja maa- ja metsätalousministeriö. Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaan rekisterinpitäjällä tarkoitetaan mainitun lain 4.1 §:ssä tarkoitettuja yhteisrekisterinpitäjiä. Aluehallintovirasto ehdottaa, että 2 momentissa käytettäisiin yksityiskohtaisten perustelujen mukaisesti monikkoa rekisterinpitäjät epäselvyyden välttämiseksi.

Sivuhuomioita

Horisontaaliasetuksen 103 artikla käsittelee luottamuksellisuutta (kirjoitusvirhe s. 5) ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen nimi tulisi lyhentää joko ELY-keskus tai vain ely, ei kuitenkaan ely-keskus (ks. esim. <http://www.kielitoimistonohjepankki.fi/ohje/449>).

Lausunnon antajat

Matti Nyberg
yksikön päällikkö, läänineläinlääkäri
ratkaisija

Jan Mattila
läänineläinlääkäri
esittelijä

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitus on viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja LSSAVI/11739/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/11739/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mattila Jan 09.10.2020 13:47

Ratkaisija Nyberg Matti 09.10.2020 14:06